

16576
GK 104

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

11-03-2013

Sayı : 58778001/610/

Konu: İstanbul Milletvekili

Av. Mahmut TANAL'ın (7/16576)

Esas No'lu Soru Önergesi

4372442

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 05/02/2013 tarihli ve KAN.KAR.BŞK.A.01.0.KKB.0.10.00.00/120.07(7/16576)-174031 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Av. Mahmut TANAL'a ait 7/16576 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya dair cevabi bilgi ve değerlendirmeler ekte sunulmuştur.

Bilgilerini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK:

Cevap Yazısı (2 sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. MAHMUT TANAL'A AİT (7/16576) ESAS
NO'LU SORU ÖNERGESİNE CEVAP

SSK emekli aylıkları arasındaki farklılaşmanın nedeni aylık hesaplama sisteminde yıllar içinde yapılan değişiklikler olup, bu kapsamda en köklü değişiklik 2000 yılında 4447 sayılı Kanunla yapılmıştır. 2000 yılına kadar uygulanan ve çalışmaların sadece 5 veya 10 yılının dikkate alındığı gösterge sistemi terk edilerek, sigortalıların bütün çalışma hayatı boyunca ödediği primlerin dikkate alındığı ve primlerin TÜFE ve GH'nın % 100'ü ile güncellendiği bir sisteme geçilmiştir. 2000 yılından önce çalışması olup, 2000 yılından sonra emekli olanlara ise gösterge ve 4447 sayılı Kanunla gelen sistemin birleşmesinden ortaya çıkan karma sisteme göre aylık hesaplanmaktadır.

2000 sonrası sistemde, 2000 öncesi çalışmalara ait kısmi aylık ile 2000 sonrası ödenen primler aylık bağlama tarihine kadar TÜFE ve GH'nın % 100'ü ile güncellenmekte iken, 2000 öncesi bağlanan aylıklar ise sadece aylık artışlarıyla arttırılmakta ve GH'dan faydalanamamaktadır.

Bu nedenle 2000 öncesi emeklilerinde GH'dan yararlandırılarak 2000 öncesi ve sonrası emekliler arasında aylık farklarının giderilmesi amacıyla intibak düzenlemesi yapılmıştır.

İntibak kapsamında, son tahsis talep tarihi veya ölüm tarihi 2000 yılı Ocak ayı başından önce olup, 506 sayılı Kanunun mülga hükümleri uyarınca gösterge sistemine göre bağlanan malullük, yaşlılık ve ölüm aylıkları ile bu tarihten önce malullük ve yaşlılık aylığı almakta iken bu tarihten sonra ölen sigortalıların ölüm aylıkları yeniden hesaplanmıştır.

6283 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 39 uncu madde ile intibak kapsamındaki tüm aylıklar 1999/Aralık ayında; $Aylık = Gösterge \times Katsayı \times Aylık \text{ Bağlama Oranı}$ formülü kullanılmak üzere yeniden hesaplanmıştır.

İntibak ayığının hesaplanmasında esas alınacak gösterge, 506 sayılı Kanunun mülga maddeleri uyarınca hazırlanan ve 1999 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan gösterge veya üst gösterge tablosundan sigortalı için tespit edilmiş olan mevcut gösterge rakamıdır.

Katsayı, 1999/Aralık ayında yürürlükte bulunan memur maaş katsayısı olan 12000'dir.

Aylık bağlama oranı, malullük, yaşlılık ve ölüm aylıkları için yine maddede belirtilen hükümler doğrultusunda sigortalıların yaş, gün ve aylığa hak kazandıkları yasa maddeleri dikkate alınarak yeniden hesaplanmıştır.

1999/Aralık ayı itibarıyla hesaplanan aylık önce 1999/Aralık ayı TÜFE oranı olan %5,9 daha sonra ise 2000 ila 2007 (dâhil) yıllarına ait TÜFE'nin % 100'ü, GH'nın ise % 75'inin çarpımlarından oluşan (7,13326594120697) çarpanı kullanılarak 2008 yılı Ocak ayına, 2008/Ocak ayı ödeme döneminden başlamak üzere 4/1(a) emekli aylıklarına uygulanan artış oranları ile 2013/Ocak dönemine taşınmıştır.

Yeniden hesaplanan aylıklar; 2013 yılı Ocak ayı ödeme döneminde sigortalı ve hak sahiplerine ödenmekte olan mevcut aylıklarla mukayese edilmiş ve yüksek olan aylıklar ödenmiştir. Ölüm dosyalarında ölen sigortalının hesaplanan intibak aylığı hak sahiplerine hisseleri oranında paylaştırılmış ve bu şekilde bulunan aylıklar hak sahiplerinin mevcut aylıkları ile mukayese edilerek yüksek olan aylıklar ödenmiştir.

Uygulamada malullük aylıkları 1800 gün, ölüm aylıkları ise 900 gün veya 1800 gün üzerinden bağlanmaktadır. Dolayısıyla çok düşük gün sayıları ile bağlanan ve sistem tarafından daha önce desteklenmiş aylıklardır. Kapsam dışında kalanlar çok düşük primler ödeyerek 5000 günün altındaki yaşlılık aylığı alanlar ile malullük ve ölüm aylığı alanlardır. Bunlar yönünden de zaten 2000 öncesi ve sonrası arasında bir farklılaşma dolayısıyla bir intibak ihtiyacı bulunmamaktadır.

Hesaplanan intibak aylıkları için geriye yönelik herhangi bir ödeme yapılmamıştır.

Bağ-Kur'da aylık bağlama işlemlerinde 2008 yılına kadar basamak sistemi uygulanmıştır. Sigortalılara 2000 yılına kadar son bulunduğu basamaktan aylık bağlanmakta iken, 2000 yılından sonra basamaklarda geçirilen süreler göre bulunan ağırlıklı ortalamaya göre aylık bağlanmaya başlanmıştır. Bağ-Kur'da gerek 2008'e kadar basamak sisteminin devam etmesi, gerekse 01/07/2003 tarihinden sonra bağlanan bütün aylıkların 01/07/2003 tarihinde yürürlükte bulunan gelir tablosuna göre hesaplanması nedeniyle aylıklar arasında kısa bir dönem hariç olmak üzere önemli bir farklılaşma oluşmamıştır.

Yapılan incelemede; ödenecek primlerin de fazla artmamasını sağlamak için gelir tablosu artışlarının yıllık olarak değil de 2'ye bölünerek yapıldığı 01/04/2002 gelir tablosundan emekli olan yaklaşık 12 bin kişi yönünden bir dengesizlik olduğu görülmüş ve 01/04/2002 - 30/06/2002 tarihleri arasında 01/04/2002 tarihinde yürürlükte bulunan gelir tablosundan emekli olanlar da intibak kapsamına alınarak yine 6283 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 40 ıncı maddeye göre bunların aylık seviyelerinde de 2000 yılı öncesine göre aradaki farklılığı telafi edecek bir iyileşme sağlanmıştır.

Ayrıca memur emeklilerinin emekli aylığı hesaplamasına ilişkin hükümler dikkate alındığında emeklilik tarihlerinde meydana gelen değişiklikler aynı hizmet, aynı unvan, aynı aylık derece ve kademesi gibi aylık statüleri bakımından eşit statüdeki memurların emekli aylıkları arasında bir farklılık ortaya çıkarmamaktadır.

Esasen, 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin; "5434 sayılı Kanuna göre ödenen aylıklar ile bu madde kapsamında bağlanacak aylıklar, memur maaş katsayılarındaki artışlara göre yükseltilir. Ayrıca 5434 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra barem, teşkilat, kadro ve sair kanunlar ile aynı rütbe, kadro ve sair kanunlarda yapılacak değişiklikler sonucunda aylık tutarlarında meydana gelecek yükselmeler, aynı rütbe, kadro unvanı ve dereceden bağlanmış bulunan emeklilik, malûllük ve vazife malûllüğü aylıkları ile dul ve yetim aylıkları hakkında da uygulanır." hükmü ile de, memur emeklilerinin emekli oldukları tarihten sonra barem, teşkilat, kadro ve sair kanunlar ile aynı rütbe, kadro ve sair kanunlarda yapılacak değişiklikler sonucunda aylık tutarlarında meydana gelecek yükselmeler, aynı rütbe, kadro unvanı ve dereceden bağlanmış bulunan aylıklar hakkında da uygulanmaktadır.

Bu nedenle, gerek 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi gerekse 5434 sayılı Kanunun uygulanmaya devam eden hükümleri esas alındığında, memur emeklileri için intibak uygulamasını gerektirecek koşullar bulunmamaktadır.